

A vidékfejlesztés területi különbségei az adottságok és a támogatások nézőpontjából a 2007-2011-es időszakban. Felkészülés a jövőbeli új kihívásokra.

Projekt vezető: dr. Vincze Mária, Emeritus professzor

Részvevő kutatók: dr. Mezei Elemér docens, dr. Szócs Emese adjunktus, Marton Györgyi, végzett közgazdász hallgató.

Kutatásunk a vidék és a mezőgazdaság területi különbségeinek feltárását végzi és vizsgálja az összefüggéseket az adottságok és a nyújtott közös agrárpolitikai támogatások szintje között abból a célból, hogy a döntéshozók 2014-2020 közötti időszak vidékfejlesztési programját szakszerűbben dolgozhassák ki.

A tanulmány hat fejezetre tagolódik. Az első fejezet célja a fogalom tisztázás, a vidék, a vidékpolitika, a vidékfejlesztés rövid szakirodalmi megalapozását nyújtja az érdeklődőknek.

A második fejezetben Románia vidéki- és elsősorban mezőgazdasági helyzetét vázoltuk, kiemelten vizsgálva a birtok struktúra jellemzőit. .

A harmadik fejezetben több nézőpontból és több adatbázis felhasználásával tanulmányoztuk a regionális eltéréseket, mennyiségileg jellemezve az egyes régiók helyzetét. A 3.1-es alfejezetben a romániai helyzetet egyrészt országos szinten hasonlítottuk össze az EU-27 átlagával, majd pedig a régiók típusai szerint: alapvetően vidéki, köztes,- és alapvetően városi régiók romániai és EU-27-es adatait vizsgáltuk. Ez az összehasonlítás lehetővé tette a romániai vidéki régiók gyengeségeinek és erősségeinek a kimutatását az EU27 átlagához mérten, valamint nyilvánvalóvá tette azt a tényt, hogy Romániában az alapvetően vidéki régiók lemaradása a köztes- és különösen az alapvetően városi régióhoz viszonyítva sokkal jelentősebb, mint átlagosan az EU27-ben. A 3.2-es alfejezetben a Regionális nemzeti számlák valamint a munkaerő foglalkoztatási adatok alapján a regionális versenyképességi különbségeket vizsgáltuk, alapvető befolyásoló tényezőként tekintve a regionális ágazati eloszlást. A 3.3. alfejezetben a romániai mezőgazdaság területi különbségeit a 2010-es Általános Mezőgazdasági összeírás előzetes adatbázisa alapján végeztük, fontos tényezőnek tekintve a jogi személyiség nélküli kisgazdaságok, valamint a jogi személyiséggel rendelkező nagygazdaságok regionális eloszlását. Végül pedig (3.4.) a mezőgazdasági vállalatok gazdasági mérete szerinti eltéréseket vizsgáltuk régióként.

A tanulmány 4. fejezete a Közös Agrárpolitika két pillére keretében nyújtott támogatások regionális eltéréseit vizsgálja, majd pedig az adottságok és támogatások területi eloszlásainak összefüggéseit.

Az ötödik fejezet a romániai megyék közvetlen kifizetései, és vidékfejlesztési támogatásai, illetve az össz. KAP támogatások alapján végzett klaszterelemzést nyújtja, a megye-csoportok elemzését téve lehetővé. Választ adunk arra a kérdésre is, hogy milyen a magyarországi megyék viszonylagos helyzete a KAP támogatások nézőpontjából

A befejező 6. fejezet az új kihívásokat ismerteti, ami a 2014-2020 közötti programozási időszakra lesz jellemző a közvetlen kifizetések és a vidékfejlesztési támogatások vonatkozásában.

Kutatási eredményeink támpontot nyújthatnak a döntéshozók számára a 2014-2020-as időszakra kidolgozandó vidékfejlesztési program területi vonatkozásaira.

Végkövetkeztetésünk, hogy ajánlatos volna legalább 2-3 régió csoportra külön vidékfejlesztési programok kidolgozása vagy pedig a nemzeti vidékfejlesztési program keretében körültekintően számba venni a regionális különbségeket.